

ТЕОРИЈА УМЕТНОСТИ

- ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ

На Факултету за културу и медије, Теорија уметности понуђена је као изборни предмет за све три студијске групе. Предмет носи 8 ЕСП бодова, а слуша се са укупним фондом од 60 часова предавања и вежби. Током семестра студенти/студенткиње ће се упознати са одабраним теоријским схватањима, чије познавање представља предуслов за професионално и теоријски засновано разумевање савремене уметности и културе.

Циљ наставе на предмету Теорија уметности јесте оспособљавање студената/студенткиња за теоријску артикулацију и разумевање савремене уметничке праксе, те њихова едукација за професионално обављање широког спектра занимања у области културе и медија (менаџмент у култури, менаџмент у медијима – редакције за културу, новинарство – редакције за културу, новинарство – редакције које прате градска збивања, односи с јавношћу у институцијама и/или пројектима из области културе и уметности, односи с јавношћу у компанијама које друштвено одговорно делују кроз инвестирање у културу и уметност, итд). Поред стицања знања из области теорије уметности, предавања су усмерена и на сензибилисање студената/студенткиња за савремену уметничку праксу.

Исход предмета Теорија уметности јесте развој компетенција студената/студенткиња да о савременој уметничкој пракси изнесу теоријски засновано мишљење, развијање разумевања савремене уметничке праксе, као и развијање разумевања различитих приступа у теорији уметности.

Литература:

Ћаловић, Драган (2011). *Увод у теорију модерне и постмодерне ликовне уметности*, Београд: Универзитет Мегатренд.

Консултације

Консултације из предмета Теорија уметности, проф. др Драган Ћаловић држи у термину предвиђеном распоредом консултација на Факултету за културу и медије.

СЕМЕСТРАЛНИ ПЛАН РАДА

I	09.02.2018.	Уводно предавање. Увод у предмет теорије уметности. Категорије лепог и узвишеног.
II	23.02.2018.	Теорија боје. Теоријска схватања Јоханеса Итна. Боја у импресионизму и неоимпресионизму.
III	02.03.2018.	Разумевање унутрашње организације ликовног дела. Елементи композиције. Композицијска начела.
IV	09.03.2018.	Простор и време у уметничком делу. Разумевање простора у сликарству ране модерне. Време у ликовном делу.
V	16.03.2018.	Поетско-теоријски концепти модерне и постмодерне ликовне уметности. Разумевање композиције у сликарству ране модерне. Апстрактно сликарство. Поп-арт.
VI	23.03.2018.	Анализа уметничких облика у модерној и постмодерној ликовној уметности. Преиспитивање граница: Трагање за новим облицима уметничког изражавања, Редимејд. Институционална теорија уметности.
VII	30.03.2018.	Поетско-теоријски концепти уметности нових медија. Уметност акције. Перформанс.
VIII	27.04.2018.	Први колоквијум. Провера познавања пређеног градива у форми краћег есеја.
IX	04.05.2018.	Архитектура
X	11.05.2018.	Одређење појма уметности. Појам уметности у европској традицији.
XI	18.05.2018.	Уметност и политика. Оријентализам у уметности. Теоријска схватања Едварда Саида.
XII	25.05.2018.	Проблем заснивања марксистичке теорије уметности. Ангажовано и лепо.

Датуми предавања и колоквијума су оквирни и подложни су промени.	XIII 01.06.2018.	Други колоквијум. Тема: Анализа текста из Теорије уметности.
	XIV 04.06.2018.	Структуралистичка теорија уметности. Знак и значење. Жак Дерида и деконструкција. Савремени приступи у науци о уметности.
	XV 08.06.2018.	Трећи колоквијум. Тема: Приказ уметничке изложбе (посећене у текућој календарској години).

ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА И КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА

Закључна оцена

Закључна оцена на предмету Теорија уметности добија се на основу збира поена стечених преко предиспитних обавеза и поена стечених на завршном испиту. Оцена се закључује према следећој табели:

	Укупан број поена	Коначна оцена
Студенти/студенткиње имају могућност да оцену убележе на основу предиспитних поена (највише оцену 7), без излагања на завршни испит. Студент/студенткиња који/а изађе на завршни испит, а не освоји најмање 8 поена, водиће се као да није положио/ла испит у том испитном року, без обзира на број поена стечених на основу предиспитних обавеза.	91-100	10
	81-90	9
	71-80	8
	61-70	7
	51-60	6

Поени на предиспитним обавезама

Поени стечени на основу предиспитних обавеза преносе се у наредне испитне рокове (и у случају када је студент/студенткиња изашао/ла на испит а испит није положио/ла), а важе закључно са априлским испитним роком наредне школске године.

На основу предиспитних обавеза могуће је освојити највише 70 поена.

Поени на основу предиспитних обавеза обухватају поене добијене на колоквијумима и поене добијене на основу активног учешћа у настави.

Колоквијуми

Колоквијуми се могу полагати само у предвиђеним терминима у току трајања наставе и додатни рокови неће бити заказивани. У току семестра предвиђена су три термина за полагање колоквијума, као и резервни термин. На сваком од три колоквијума могуће је освојити највише 20 поена.

Колоквијум се полаже у форми краћег есеја (приближно на једној страни), у оквиру којег је потребно изнети критичку анализу у вези са постављеном проблематиком, а уз ослањање на пређено градиво.

Резервни/ поправни колоквијум

У резервном/поправном термину студенти/студенткиње могу полагати колоквијуме на које нису изашли, или које су полагали али нису задовољни постигнутим резултатом. Понављањем колоквијума, претходно стечени поени на том колоквијуму се поништавају и наместо њих бележе се поени са поновљеног колоквијума (ово важи и за случај када је број поена на поновљеном колоквијуму нижи од претходно стеченог броја поена). У резервном/поправном термину, студенти/студенткиње имају могућност да по избору понове први и/или други колоквијум.

Активно учешће у настави

Поени на основу активног учешћа у настави добијају се према следећем критеријуму:

- Активно учешће и присуство на више од 70% одржане наставе доноси 6 поена.
- Активно учешће и присуство на више од 90% одржане наставе доноси 10 поена.
-

НАПОМЕНА: Присуство настави која се одвија у учионици је обавезно. Поени за присуство добијају се само за часове одржане ван зграде Универзитета.

Критеријум оцењивања есејског одговора на колоквијуму:

Број поена	Квалитет одговора
20	Потпун и опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.
18	Потпун, али недовољно опсежан одговор којим се указује на све битне аспекте постављене проблематике.
14	Потпун и опсежан одговор којим није указано на све битне аспекте постављене проблематике.
10	Делимичан одговор којим је указано само на неке аспекте постављене проблематике.
7	Непотпун али смислен одговор који указује на делимичну упознатост са постављеном проблематиком.

Текстови за припрему другог колоквијума:

Вуксановић, Дивна. Уметност дефинисана медијима, медији дефинисани уметношћу. У *Криза уметности и нове уметничке праксе*, Ива Драшкић Вићановић, Небојша Грубор, Уна Поповић, Марко Новаковић (ур.), 137-144. Криза уметности и нове уметничке праксе, 2013, Београд. Београд: Естетичко друштво Србије, 2014.

Петровић, Сретен. Дело као услов постојања уметности. Анализа: „не-уметничких визуелних презентација“. У *Криза уметности и нове уметничке праксе*, Ива Драшкић Вићановић, Небојша Грубор, Уна Поповић, Марко Новаковић (ур.), 17-41. Криза уметности и нове уметничке праксе, 2013, Београд. Београд: Естетичко друштво Србије, 2014.

Поповић, Уна. Превладавање естетике и почетак мишљења: Хајдегерово схватање уметности у савремено доба. У *Криза уметности и нове уметничке праксе*, Ива Драшкић Вићановић, Небојша Грубор, Уна Поповић, Марко Новаковић (ур.), 261-280. Криза уметности и нове уметничке праксе, 2013, Београд. Београд: Естетичко друштво Србије, 2014.

Ћаловић, Драган. Анализа основних формално-поетских начела уметности нових медија. У *Криза уметности и нове уметничке праксе*, Ива Драшкић Вићановић, Небојша Грубор, Уна Поповић, Марко Новаковић (ур.), 145-162. Криза уметности и нове уметничке праксе, 2013, Београд. Београд: Естетичко друштво Србије, 2014.

На колоквијуму је потребно изнети приказ једног од четири понуђена текста, уз ослањање на пређено градиво и изношење личног, али теоријски утемељеног става. Студенти/студенткиње немају могућност да бирају текст о којем ће писати.

ЗАВРШНИ ИСПИТ - РЕДОВАН ТЕСТ

Завршни испит носи највише 30 поена, који се сабирају са поенима добијеним на основу предиспитних обавеза, чинећи укупан број поена које је студент/студенткиња стекао/ла на предмету.

Завршни испит полаже се у писаној форми и обухвата једно есејско питање и тест који садржи одређен број питања отворено-затвореног типа.

Прво, есејско питање носи највише 10 поена. На завршном испиту студенти/студенткиње добијају по једно од понуђених питања са списка испитних питања, којим се проверава познавање обрађеног градива. У оквиру овог дела испита потребно је у форми краћег есеја (приближно на једној страни) указати на главне аспекте обрађене проблематике.

Списак есејских питања

- 1 Измена парадигме. Боја у импресионизму и неоимпресионизму.
- 2 Теорија боје (Физичка својства боје, Хармонија боја, Контраст боја)
- 3 Разумевање композиције у сликарству ране модерне.
- 4 Елементи композиције
- 5 Композицијска начела
- 6 Разумевање простора у сликарству ране модерне
- 7 Време у ликовном делу
- 8 Апстрактно сликарство.
- 9 Поп арт.
- 10 Уметност изван модерне.
- 11 Скулптура
- 12 Архитектура
- 13 Трагање за новим облицима уметничког изражавања. Редимејд
- 14 Уметност акције и перформанс

- 15 Видео уметност и уметност нових медија
- 16 Анализа значења уметничког дела
- 17 Оријентализам у уметности. Теоријска схватања Едварда Саида
- 18 Уметност и друштвени ангажман. Друштвено-ангажована уметност у постоктобарској Русији
- 19 Социјална уметност у Југославији
- 20 Друштвени ангажман у југословенској послератној уметности
- 21 Уметност и политика
- 22 Појам уметности у европској традицији
- 23 Одређење појма уметности
- 24 Институционална теорија уметности
- 25 Марксистичка теорија уметности
- 26 Структуралистичка теорија уметности и деконструкција

Поред есјског питања, завршни испит обухвата и краћи тест који садржи одређен број питања отворено-затвореног типа, а којима је покривено целокупно градиво. На ова питања потребно је дати краћи / конкретан одговор. Будући да је реч о тесту, питања са овог дела завршног испита нису унапред дата. На овом делу испита могуће је остварити највише 20 поена.

Време за рад на тесту је 50 минута.

Студенти/студенткиње који/е су предмет слушали/е у школској 2016/17. години и раније

Студенти/студенткиње који/е су предмет Теорија уметности слушали/е у школској 2016-2017. години и раније, а испит нису положили до априлског испитног рока 2018. године, испит полажу преко проширеног теста.

ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ПРЕКО ПРОШИРЕНОГ ТЕСТА

Студенти/студенткиње који/е су због запослења, болничког лечења, паралелног студирања на два факултета, или другог оправданог разлога били/е спречени/е да полагају колоквијуме у предвиђеним терминима, као и студенти/студенткиње који/е нису задовољни стеченим поенима на предиспитним обавезама, или који/е испит нису положили/е до априлског испитног рока наредне школске године (у односу на школску годину у којој су слушали/е предавања), имају могућност полагања испита преко проширеног теста.

На основу проширеног теста студенти/студенткиње могу стећи до 100 поена (у том случају у закључну оцену не улазе поени добијени преко предиспитних обавеза). Изласком на проширени тест, поени са предиспитних обавеза се бришу, те се не могу пренети у наредне рокове за случај да студент/студенткиња не положи испит на овај начин. Односно, уколико студент/студенткиња изађе на проширени тест и не положи испит, у наредним роковима испит поново мора полагати преко проширеног теста.

Проширени тест обухвата три питања на која је потребно одговорити у форми есеја, износећи потпуна појашњења постављене проблематике, као и одређен број питања, отворено-затвореног типа, на која је потребно дати конкретан одговор, а која се ослањају на градиво обрађивано током семестра.

Списак есејских питања на проширеном тесту једнак је горенаведеном списку есејских питања на редовном завршном испиту.

Време за рад на тесту је 90 минута.

ТЕОРИЈА УМЕТНОСТИ КАО ДИФЕРЕНЦИЈАЛНИ ИСПИТ

Студенти/студенткиње који/е Теорију уметности полажу као диференцијални испит, полажу испит на основу проширеног теста.

ЕСТЕТИКА

Студенти/студенткиње који/е полажу предмет Естетика, испит полажу преко проширеног теста.